

การพึ่งพาตนเองในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน
ลาว-จีน บ้านซ้อ อำเภอสังขัทอง นครหลวงเวียงจันทน์
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*

Self-Reliance in Laos and China Innovate Poverty Reduction
Cooperation Project in Xor, Village Sangthong District,
Vientiane Capital, Lao PDR

Malavanh Chanthavongsin, เฉลิมชัย ปัญญาดี, สมคิด แก้วทิพย์, สุริยจรัส เตชะต้นมินสกุล
และจริยา โกเมนต์

Malavanh Chathavongsin, Chalermchai Panyadee, Somkid Kaewtip,
Suriyajas Techatunminasakul and Jariya Koment

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

School of Administrative Studies, Maejo University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: mju6405501003@mju.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพึ่งพาตนเองในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน ลาว-จีน และ 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองในโครงการ ร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามกับครัวเรือนจำนวน 203 ครัวเรือน วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อคัดตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครัวเรือนมีการพึ่งพาตนเองในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน ลาว-จีน ในด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.45) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.46) ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.47)
2. ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน ลาว-จีน ได้แก่ ปัจจัยการพึ่งพาตนเองโดยรวม ได้แก่ พื้นที่การผลิต การออมของครัวเรือน การรับรู้แนวทาง

*ได้รับบทความ: 11 กรกฎาคม 2567; แก้ไขบทความ: 22 ธันวาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 24 ธันวาคม 2567

Received: July 11, 2024; Revised: December 22, 2024; Accepted: December 24, 2024



การแก้ไขปัญหา ปัจจัยการพึ่งพาตนเองด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหา การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน การออมของครัวเรือน ปัจจัยการพึ่งพาตนเองด้านสังคม ได้แก่ การออมของครัวเรือน พื้นที่การผลิต การได้รับความช่วยเหลือจากนโยบายการพัฒนา การมีส่วนร่วมในนโยบาย การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม จำนวนแรงงานในวัยทำงาน ปัจจัยการพึ่งพาตนเองด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ จำนวนพื้นที่ทำการผลิต

คำสำคัญ: การพึ่งพาตนเอง; โครงการร่วมมือ; การแก้ไขปัญหาความยากจน

Abstract

The purposes of this research were 1) Self-Reliance in Laos and China Innovate Poverty Reduction Cooperation Project; 2) Factors relationships to the self-reliance. Also, a set of questionnaires was used for data collection administered with 203 households. Obtained data were analyzed by using descriptive statistics and step by step analysis.

The results revealed that:

1. The Self-Reliance in Laos and China Innovate Poverty Reduction Cooperation Project. For the self-reliance, most of the respondents could be self-reliant in terms of economy most. As the respondents had a high level ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.45). This was followed by natural resources/environment and social self-reliance, the respondents had a high level ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.46). And, the last was followed by social self-reliance, the respondents had a high level ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.47).

2. The most factors relationships to economic self-reliance, there were perception of problems solving guidelines, participation in the development policies and saving. Also, savings, household production area, perception of problems solving guidelines, participation in the development policies, participation in social activities and number of household workforce were relationships factors with the social self-reliance. And, the household production area was relationships factors to the natural resources/environment self-reliance.

Keywords: Self-reliance; Cooperation Project; Innovate Poverty Reduction



1. บทนำ

การพึ่งพาตนเอง เป็นสิ่งที่ทำให้คนหรือชุมชนมีความเข้มแข็งที่จะสามารถกำหนดอนาคตของตนเองหรือชุมชนได้ โดยชุมชนจะเป็นผู้วินิจฉัยปัญหาและความต้องการของตนเอง (Puangngam, 2007) การส่งเสริมการพึ่งพาตนเองต้องเริ่มจากครัวเรือน เพราะครัวเรือนเป็นหน่วยที่สำคัญของสังคม คุณค่าของครัวเรือนนั้นไม่ได้อยู่ที่เงินทองหรือความร่ำรวย หากแต่อยู่ที่สามารถทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความเข้มแข็ง มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีรายได้และทรัพยากรเพียงพอสำหรับรายจ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีเงินออมสามารถนำมาใช้จ่ายในยามฉุกเฉินหรือจำเป็นปราศจากหนี้สินหรือในกรณีที่มีหนี้ก็มีความสามารถในการปลดหนี้ มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงสามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สำคัญสมาชิกในครอบครัวทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และมีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ตลอดจนสร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม (Natsupha, 2001)

โครงการพัฒนาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไม่ว่าจะเป็นโครงการของรัฐบาลเองหรือโครงการความร่วมมือช่วยเหลือจากต่างประเทศ ส่วนมากเน้นในการแก้ไขความยากจนสร้างให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือตนเอง โครงการ ร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจน ลาว-จีน เป็นโครงการ ที่รัฐบาลสาธารณรัฐจีนให้การช่วยเหลือสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้โครงการ

ทดลองความร่วมมือในการบรรเทาความยากจนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทุนช่วยเหลือ 33,330,000 หยวนหรือประมาณ 4 หมื่นล้านกีบ เพื่อการก่อสร้างพื้นฐานโครงสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกและปรับปรุงชีวิตการเป็นอยู่ของประชาชนภายในบ้าน และปรับปรุงชีวิตการเป็นอยู่ของประชาชนลาว โดยมีเป้าหมายเพื่อการแก้ไขความยากจนและทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง และ ช่วยเหลือตนเองได้ โครงการได้ถูกนำไปทดลองในสามหมู่บ้าน คือ บ้านซ้อ อำเภอสั่งขง บ้านท่าดอกคำ อำเภอยะหานี นครหลวงเวียงจันทน์ และบ้านเชียงล้อม นครหลวงพระบาง จังหวัดหลวงพระบาง โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2559 จนถึงปัจจุบันตลอดการดำเนินโครงการที่ผ่านมา มีการสำรวจและประเมินการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมแต่ยังไม่มีการประเมินประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ โดยเฉพาะผลของโครงการต่อการพึ่งพาตนเอง เพื่อลดความยากจนแก่คนในพื้นที่ (Ministry of Agriculture and Forestry, 2021)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา การพึ่งพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจน ลาว-จีน: กรณีศึกษาบ้านซ้อ อำเภอสั่งขง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อให้ทราบถึงการพึ่งพาตนเองทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครัวเรือน และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน โดยมุ่งหวังว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะไปสู่ความยั่งยืนด้านคุณภาพชีวิตเป็นแนวทางการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนใน สปป ลาวต่อไป



2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพึงพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในลาว-จีน: กรณีศึกษาบ้านซ้อ อำเภอสังขะของนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในลาว-จีน: กรณีศึกษาบ้านซ้อ อำเภอสังขะของนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการนำแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามครัวเรือนในประเด็นเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน มีประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ จำนวนครัวเรือนในบ้านซ้อ 415 ครัวเรือน ซึ่งใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1967) ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ที่ความคลาดเคลื่อน 0.5 เนื่องจากว่าทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite population) จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งหมด 203 ครัวเรือน โดยเลือกเอาตัวแทนครัวเรือน เพื่อเป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถาม ครัวเรือน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการ

ศึกษาครัวเรือน อาชีพ ชนเผ่า ศาสนา ที่มาของครัวเรือน เป็นแบบเลือกตอบ ส่วนที่ 2 ข้อมูลการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ส่วนที่ 3 ข้อมูล ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแบบเปิดให้ตอบ (Ratio scale) และเลือกคำตอบ (multiple choice) โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท ที่มีการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็น คือ 4.21-5.00 (มากที่สุด) 3.41-4.20 (มาก) 2.61-3.40 (ปานกลาง) 1.81-2.60 (น้อย) และ 1.00-1.80 (น้อยที่สุด)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามตัวแทนของครัวเรือน จำนวน 203 คน เพื่อสอบถามข้อมูล การพึ่งพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในลาว-จีน และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองในโครงการ ซึ่งดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ 1) ทำเรื่องจากคณะวิทยาศาสตร์สังคมไปเสนอต่ออำนาจการปกครองบ้านซ้อ อำเภอสังขะ เพื่อขอลงเก็บรวบรวมข้อมูล 2) นัดหมายวันเวลาในการลงสอบถามแต่ละครัวเรือน และ 3) ตรวจสอบความละเอียดและความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสอบถามแต่ละครัวเรือน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) ข้อมูลการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน ใช้การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) ข้อมูล ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพา



ตนเองของครัวเรือน ทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพึ่งพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหาคาความยากจนลาว-จีน บ้านซ้อ อำเภอสงขตอง นครหลวง

เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพึ่งพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหาคาความยากจน ลาว-จีน พบว่าครัวเรือนมีการพึ่งพาตนเอง อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การพึ่งพาตนเองในโครงการ

การพึ่งพาตนเองในโครงการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านเศรษฐกิจ	4.01	0.44	มาก
2. ด้านสังคม	3.86	0.46	มาก
3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.63	0.47	มาก
รวม	3.83	0.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย คือ หลังจากที่มีโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหาคาความยากจน ลาว-จีน ได้ทำให้ครัวเรือนมีช่องทางในการทำมาหากิน ค่าขายและบริการมาก รองลงมาคือการค้าขายและ

บริการภายในและภายนอกหมู่บ้านมีความคล่องตัวและขยายตัว ต่อมา มีรายได้พอเพียงเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีความมั่นคงกว่าเดิมและมีรายได้ ทำให้มีอาชีพที่มั่นคงกว่าเดิม และสุดท้ายได้ทำให้มีเงินเก็บออมมากขึ้นและภาระหนี้สินลดลงกว่าเดิม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านเศรษฐกิจ

การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. มีช่องทางในการทำมาหากิน ค่าขายและบริการมากขึ้นกว่าเดิม	4.23	0.57	มาก



การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น
2. การค้าขายและบริการภายในและภายนอกหมู่บ้าน มีความคล่องตัวและขยายตัว	4.05	0.40	มาก
3. มีรายได้พอเพียงเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	4.01	0.48	มาก
4. มีความมั่นคงกว่าเดิมและมีรายได้มากขึ้น	3.99	0.47	มาก
5. เกิดความมั่นคงในอาชีพ	3.96	0.38	มาก
6. ฐานะทางเศรษฐกิจครัวเรือนดีขึ้น	3.95	0.39	มาก
รวม	4.01	0.44	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านสังคม อยู่ในระดับมาก และปานกลาง ซึ่งมีรายละเอียดจำแนกตามระดับความคิดเห็นดังนี้ 1) ระดับความคิดเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ย คือ ทำให้สมาชิกในครัวเรือนมีความเสียสละและได้สร้างประโยชน์เพื่อส่วนร่วม รองลงมา ทำให้ เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาครัวเรือน และชุมชน ต่อเห็นได้ว่า สามารถเข้าถึงการศึกษา ต่อมาทำให้สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพได้

ตารางที่ 3 การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านสังคม

มากขึ้น ทำให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างสมาชิกในครัวเรือน ตามลำดับ และ 2) ระดับความคิดเห็นปานกลาง โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย คือ สมาชิกในครัวเรือนมีความรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น รองลงมาทำให้ครัวเรือนได้ ครัวเรือนและสังคมมีความสุขมากขึ้นและทำให้สมาชิกในครัวเรือนมีการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาซึ่งกันภายในครัวเรือนและภายนอกดังตารางที่ 3

การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น
1. เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาครัวเรือนและชุมชน	3.80	0.52	มาก
2. สามารถเข้าถึงการศึกษา	3.77	0.51	มาก
3. สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพได้มากขึ้น	3.68	0.48	มาก
4. มีความเสียสละและได้สร้างประโยชน์เพื่อส่วนร่วม	3.90	0.33	มาก



การพึงพาตนเองของครัวเรือนด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น
5. เกิดการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างสมาชิกในครัวเรือน	3.58	0.50	มาก
6. มีความรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น	3.46	0.49	กลาง
7. ครัวเรือนและสังคมมีความสุขมากขึ้น	3.44	0.49	กลาง
8. เกิดมีการช่วยเหลือและปรึกษาซึ่งกันภายในครัวเรือนและภายนอก	3.44	0.49	กลาง
รวม	3.63	0.47	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ครัวเรือนเห็นความสำคัญทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา มีการปลูกจิตสำนึกให้สมาชิกภายในครัวเรือนมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อมาครัวเรือนมีพื้นที่ทำการผลิตที่มี

ความอุดมสมบูรณ์และเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมทางการผลิต รองลงมา ทำมีความรู้ในการนำใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสุดท้ายได้ทำให้ครัวเรือนมีการนำใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็คือพื้นที่ทำการผลิตของตนเองในการทำการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์เพื่อขายเป็นสินค้า ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น
1. เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.96	0.56	มาก
2. มีการปลูกจิตสำนึกให้สมาชิกภายในครัวเรือนมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.95	0.38	มาก
3. มีพื้นที่ทำการผลิตที่มีความอุดมสมบูรณ์และเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมทางการผลิต	3.93	0.48	มาก
4. มีความรู้ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.93	0.35	มาก



การพึ่งพาตนเองของครัวเรือนด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น
5. มีการใช้พื้นที่ทำการผลิตของตนเองในการทำการ เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์เพื่อขายเป็นสินค้า	3.54	0.57	มาก
รวม	3.86	0.46	มาก

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจนลาว-จีนโดยครอบคลุมตั้งแต่การรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาของครัวเรือน การมีส่วนร่วมในนโยบายการพัฒนา และการได้รับความช่วยเหลือจากนโยบายการพัฒนา คุณลักษณะครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน การประกอบอาชีพของสมาชิกในครัวเรือน รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน/ต่อเดือน การออมของครัวเรือน/ต่อเดือน ภาระหนี้สินของครัวเรือน การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาเป็นอิสระต่อกันหรือไม่ หากตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงหรือไม่เป็นอิสระต่อกันทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุในตัวแปรอิสระ และตรวจสอบการเกิดปัญหาการมีอัตราสหสัมพันธ์ ค่าความคลาดเคลื่อนแต่ละค่าจะต้องเป็นอิสระต่อกันเพื่อให้เป็น

ไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอย ถ้าทดสอบแล้วค่า correlation ระหว่างตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันไม่เกิน 0.80 ถือว่าผ่านข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอย จึงดำเนินการในขั้นตอนต่อไปและขั้นที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีการ Stepwise สำหรับปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์รายคู่ พบว่า ตัวแปรอิสระบางคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01, 0.05$)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงขนาดความสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกและเชิงลบ แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรที่พยากรณ์พบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใด ที่มีความสัมพันธ์มากกว่า 0.80 ซึ่งถือว่าผ่านข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเอาตัวแปรอิสระทั้งหมด 9 ตัวไปทำการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบที่คาดว่า มีความสัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน ลาว-จีน ดังตารางที่ 5



ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์รายคู่ระหว่างตัวแปรอิสระ

	การรับรู้	การมีส่วนร่วม	ความช่วยเหลือ	พื้นที่การผลิต	แรงงาน	อาชีพ	รายได้	การออม	กิจกรรม
การรับรู้	1								
การมีส่วนร่วม	.681**	1							
ความช่วยเหลือ	.402**	.489**	1						
พื้นที่การผลิต	.044	.095	.097	1					
แรงงาน	.197**	.148*	.085	.129	1				
อาชีพ	-.156*	-.026	.044	-.030	-.187**	1			
รายได้	-.057	-.005	.152*	.255**	.139*	.298**	1		
การออม	.069	.062	.046	-.016	.235**	.210**	.541**	1	
กิจกรรม	-.171*	-.061	.056	.062	-.151*	.460**	.200**	.198**	1

หมายเหตุ * Sig < 0.05, ** Sig < 0.01

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์ที่ปรับแก้ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เพื่อค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจ

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
X1 การรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาของครัวเรือน	.199	.051	.260	3.913	.000
X2 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน	.126	.045	.184	2.781	.006
X3 การออมของครัวเรือน	-.025	.009	-.180	-2.716	.007
R = .363 R ² = .132 F = 10.074 SE _{est} = .230 R ² _{adj} = .119 Sig. = .000					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือกโมเดล 3 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน

ในด้านเศรษฐกิจ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



จำนวน 3 ตัว คือ การรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาของครัวเรือน (X1) การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน (X2) ซึ่งส่งผลทางบวก และการออมของครัวเรือน (X3) ซึ่งส่งผลทางลบ โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์รูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .199 (X1) + .126 (X2) - .025 (X3)$$

สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .260 (Z1) + .184 (Z2) - .180 (Z3)$$

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์ที่ปรับแก้ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เพื่อค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านสังคม

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
X1 การออมของครัวเรือน	.091	.010	.525	9.444	.000
X2 พื้นที่การผลิต	.041	.008	.277	5.083	.000
X3 การได้รับความช่วยเหลือจากนโยบายการพัฒนา	.286	.067	.269	4.297	.000
X4 การมีส่วนร่วมในนโยบาย	-.140	.054	-.159	-2.581	.011
X5 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	-.104	.046	-.121	-2.255	.025
X6 จำนวนแรงงานในวัยทำงาน	-.036	.016	-.124	-2.236	.026
R = .654 R ² = .428 F = 25.906 SE _{est} = .237 R ² _{adj} = .414 Sig. = .000					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือกโมเดล 6 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านสังคม ซึ่งพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ตัว คือ การออมของครัวเรือน (X1) พื้นที่การผลิต (X2) และการได้รับความช่วยเหลือจากนโยบายการพัฒนา (X3) ซึ่งส่งผลทางบวก และ การมีส่วนร่วมในนโยบาย (X4) การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

(X5) และจำนวนแรงงานในวัยทำงาน (X6) ซึ่งส่งผลทางบวกซึ่งส่งผลทางลบโดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .525 (X1) + .277 (X2) + .269 (X3) - .159 (X4) - .121 (X5) - .124 (X6)$$

สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .091 (Z1) + .041 (Z2) + .286 (Z3) - .140 (Z4) - .104 (Z5) - .036 (Z6)$$



ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์ที่ปรับแก้ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เพื่อค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
X1 จำนวนพื้นที่ทำการผลิต	.030	.012	.172	2.475	.014
$R = .172$ $R^2 = .141$ $F = 6.125$ $SE_{est} = .361$ $R^2_{adj} = .025$ Sig. = .000					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือกโมเดล 1 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 จำนวน 1 ตัว คือ จำนวนพื้นที่ทำการผลิต (X1) ซึ่งส่งผลทางบวก
 สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบ
 $= .030 (X1)$
 สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
 $= .172 (Z1)$

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์ที่ปรับแก้ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เพื่อค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนโดยรวม

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
X1 พื้นที่การผลิต	.058	.017	.222	3.326	.001
X2 การออมของครัวเรือน	.062	.020	.203	3.048	.003
X3 การรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาของครัวเรือน	.296	.114	.173	2.594	.010
$R = .350$ $R^2 = .132$ $F = 9.269$ $SE_{est} = .515$ $R^2_{adj} = .109$ Sig. = .000					

จากตารางที่ 9 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือกโมเดล 3 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์พหุคูณกับการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ ระดับ .05 จำนวน 3 ตัว คือ พื้นที่การผลิต (X1) การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน (X2) การออมของครัวเรือน และการรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาของครัวเรือน ซึ่งสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนน



มาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .058 (X1) + .062 (X2) + .296 (X3)$$

สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนน

มาตรฐาน

$$\hat{Z} = .222 (Z1) + .203 (Z2) + .173 (Z3)$$

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพึ่งพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจน ลาว-จีน บ้านซ้อ อำเภอสว่างทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพึ่งพาตนเองในโครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจน ลาว-จีน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ทำให้ครัวเรือนเกิดการพึ่งพาตนเองในด้านเศรษฐกิจ รองลงมา คือ การพึ่งพาตนเองในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และต่อมา เกิดการพึ่งพาตนเองในด้านสังคม สาเหตุที่ทำให้ครัวเรือนเกิดการพึ่งพาตนเองที่กล่าวมาข้างต้น ก็เพราะว่า โครงการความร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจน ลาว-จีน มีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการแก้ไข และปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้กลายเป็นครัวเรือน ชุมชนที่สามารถพึ่งตนเอง และช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งโครงการได้ให้การช่วยเหลือทางด้านการก่อสร้างพื้นฐานโครงสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก และปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนภายในบ้าน และยังเป็นโครงการแบบใหม่ที่มีลักษณะที่รอบด้าน มีเป้าหมาย และแผนงานที่

ละเอียด เป็นโครงการพัฒนารูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นไปทางการก่อสร้างสิ่งที่เป็นให้แก่หมู่บ้าน เช่น สะพาน ถนน สร้างสโมสร ติดตั้งไฟฟ้าตามถนน สร้างที่พักให้แก่ครูและนักเรียน สุขศาลา สนามกีฬาประจำบ้าน ติดตั้งน้ำประปาและโครงการสนองอุปการณการศึกษา การส่งเสริมทางด้านการเกษตร เช่น การปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น โครงการยังช่วยในการสร้างกลุ่มการผลิตในหมู่บ้าน เช่น กลุ่มปลูกสาลี่ กลุ่มปลูกมันสำปะหลัง กลุ่มเลี้ยงวัว กลุ่มเลี้ยงสุกร กลุ่มทอผ้า และกลุ่มเก็บซื้อผลผลิตทางเกษตร โดยมีเป้าหมายทำให้เกิดความยั่งยืนของกลุ่มการผลิต และสร้างรายได้ต่อเนื่องให้แก่ประชาชน และทำให้ประชาชนเรียนรู้ระบบการบริหารจัดการ สร้างรายได้จากทุนเดิมทางสังคมที่หมู่บ้านมีอยู่ด้วยการเสริมทักษะที่ประชาชนขาดหาย เพื่อทำอย่างไรให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและช่วยเหลือตนเองได้ โดยไม่รอการช่วยเหลือจากรัฐบาลฝ่ายเดียว ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การรักษาสภาพที่ความเป็นอยู่เป็นหลัก ตอบสนองความต้องการของเกษตรกร ความก้าวหน้าทางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองเศรษฐกิจให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดชุมชนเข้มแข็งของวงวิวัฒน์งามละม่อม (2559) กล่าวว่า ความเข้มแข็งของชุมชน คือ ชุมชนที่เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจไปในทางที่ดี เกิดมีกลุ่มชมรม สหกรณ์ บริษัท องค์กร ชาวบ้าน เครือข่ายหรืออื่นๆ ที่มีความหมายแสดงถึงการร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันและด้วยความเอื้ออาทรต่อชุมชนอื่นๆ และสอดคล้องกับแนวคิด



รูปแบบของการพึ่งพาตนเองทางสังคมของ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2550) ที่กล่าวว่า สังคมต้องมีความ เป็นปึกแผ่นเหนียวแน่น มีส่วนร่วมสูง มีองค์กรทาง สังคมที่เข้มแข็ง รวมทั้งมีความรู้และข่าวสารที่เท่า ทันโลกภายนอกและการทำให้จิตใจที่กล้าแข็งใน การที่จะต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคในการหาเลี้ยงชีพ การพัฒนาชีวิตให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น รวมทั้งการ ที่คนในชุมชนสามารถหาและนำใช้ทรัพยากร ธรรมชาติที่มีในชุมชนมาใช้ประโยชน์ แก่การดำรง ชีวิต การผลิตอย่างมีคุณค่าไม่ให้เกิดมลพิษไปจน หมด ควรมีอย่างสมบูรณ์หรือสามารถนำมาใช้ ประโยชน์ได้อย่างมีคุณภาพของระบบนิเวศ และ อยู่ในสภาพที่สามารถฟื้นฟูได้

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเอง ในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจน ลาว-จีน ทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การรับรู้ แนวทางการแก้ไขปัญหาของครัวเรือน การเข้าร่วม กิจกรรมทางสังคมในชุมชน และการออมของครัว เรือน ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพึ่งพาตนเองทาง ด้านสังคม ได้แก่ การออมของครัวเรือน พื้นที่การ ผลิต การได้รับความช่วยเหลือจากนโยบายการ พัฒนา การมีส่วนร่วมในนโยบาย การเข้าร่วม กิจกรรมทางสังคม และจำนวนแรงงานในวัยทำงาน ในนี้การออมของครัวเรือน และปัจจัยที่สัมพันธ์กับ การพึ่งพาตนเองทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ได้แก่ จำนวนพื้นที่ทำการผลิต เพราะ การมีพื้นที่ทำการผลิตที่พอเพียงทำให้ครัวเรือนมี พื้นที่ทำการผลิตเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำรงเพื่อหา เลี้ยงชีพ เพราะการดำรงชีวิตหรือรายได้ของ ประชาชน สอดคล้องกับ คำรหัสเลขที่ 348/รบ

ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2560 ว่าด้วยมาตรฐาน พันทุภักซ์และมาตรฐานการพัฒนาของกระทรวง กสิกรรมและป่าไม้ ว่าด้วยมาตรฐานครอบครัว พัฒนา ที่ให้ความสำคัญปัจจัยความสามัคคีและมี ความตื่นรู้ในการเป็นนักพัฒนา เพราะความสามัคคี ก่อเกิดมาจากการมีส่วนร่วม ความตื่นตัวเพื่อมีส่วน ร่วมและประกอบส่วนในพัฒนา ความเป็นเจ้าของ การจัดการคุ้มครอง ปกปักรักษาและการนำใช้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพและยั่งยืน เศรษฐกิจ เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีแรงงานและแรงงานทำหรือ แห่ลงรายได้ที่มั่นคง และสอดคล้องกับ แนวคิดการ พึ่งพาตนเองทางด้านทรัพยากรธรรมชาติของกมล วรธน ตรีชั้น (2558, หน้า 1114-1125) ที่กล่าวว่า การพึ่งตนเองทางทรัพยากรธรรมชาติยังรวมถึงการ ที่ชุมชนมีลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ความอุดม สมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ สามารถนำใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ใน ชุมชนได้อย่างคุ้มค่า ไม่สิ้นเปลือง มีการสร้าง จิตสำนึกในการอนุรักษ์ ประหยัด ไม่ทำลาย นำใช้ ทรัพยากรธรรมชาติแบบยั่งยืน ที่สามารถก่อให้เกิดผล ประโยชน์สูงสุดให้แก่คนในชุมชนและสังคม

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ภาครัฐ กระทรวงกสิกรรมและ ป่าไม้ ไม้ หอพักการกสิกรรม และป่าไม้อำเภอสังข์ ทอง และประชาชนในการกำหนดโครงการ พัฒนาลำดับต่อไป ควรมุ่งเน้นโครงการที่มีความ มั่นคง ยั่งยืน ตอบสนอง และแก้ไขจุดอ่อนของพื้นที่



ตนเอง และสอดคล้องกับความ ศักยภาพพื้นที่ และความต้องการของประชาชน

1.2 ประชาชนควรมีความเป็นเจ้าการ และตื่นตัวประกอบส่วนในการเข้าร่วมปฏิบัติโครงการให้มากขึ้นกว่าเดิมและเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาครัวเรือน ชุมชน โดยไม่ต้องรอคอยแต่การช่วยเหลือจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนภายใต้โครงการร่วมมือแก้ไขความยากจน ลาว-จีนในชุมชน หมู่บ้านที่ได้ทำการทดลอง เพื่อจะให้เห็นความแตกต่างทางด้านผลได้รับจากโครงการ ความร่วมมือการแก้ไขปัญหาความยากจน

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือนเพื่อความยั่งยืน เพื่อจะรู้ว่าครัวเรือนในบ้านมีการบริหาร มีแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือนของตนเอง แนวใด เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การวิจัยนี้ศึกษา การพึ่งพาตนเองในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน ลาว-จีน: กรณีศึกษาบ้านซ้อ อำเภอสงฆ์ทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ทำให้ผู้วิจัยมีความรับรู้ และเข้าใจต่อความหมายและความสำคัญของการพึ่งพาตนเอง ไม่ว่าจะเป็น การพึ่งพาตนเองในด้าน

เศรษฐกิจ การพึ่งพาตนเองในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพึ่งพาตนเองในด้านสังคม ทุกการพึ่งพาตนเองได้ทำให้ชุมชนเกิดเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง และช่วยเหลือตนเองได้ในระดับที่สูงกว่าชุมชนอื่น แต่ก่อนที่จะเกิดการพึ่งพาตนเอง ก็มีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยการรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหา การได้รับความช่วยเหลือจากนโยบายการพัฒนา การมีส่วนร่วมในนโยบาย พื้นที่การผลิต การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม การออมของครัวเรือน จำนวนแรงงานในวัยทำงาน สำคัญอีกนั้นคือที่มาของโครงการ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดถึง กลไกการดำเนินงานของโครงการ เป็นต้น แต่จากการศึกษายังพบจุดอ่อนบางด้านในโครงการ ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน ลาว-จีน ที่ต้องได้รับการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณที่จำกัด โครงการส่วนมากเป็นโครงการที่อาศัยและพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลัก การประสานงานระหว่างคณะรับผิดชอบโครงการและประชาชนยังพบความล่าช้าในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังการปฏิบัติโครงการ ประชาชนส่วนมากขาดความรู้ในการบริหารจัดการ การคัดเลือกสมาชิกเข้าร่วมกลุ่มผลิตบางกลุ่มยังไม่มีความเป็นธรรม มาตราฐานโครงการก่อสร้างบางอันคุณภาพยังต่ำ การจัดทำแผนการพัฒนาของอำนาจการปกครองบ้านยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ และประชาชนจำนวนหนึ่งยังขาดความพร้อมในการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับกับโครงการพัฒนา ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงได้เขียนแผนภาพองค์ความรู้ เพื่อนำเสนอต่อผู้ที่มีส่วน



เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของคุณะรับผิดชอบ
โครงการ กระบวนการกิจกรรมและป่าไม้ ห้องการก
สิกรรม และป่าไม้อำเภอสังข์ทอง และประชาชน

ในบ้าน โดยผู้วิจัยหวังว่าแผนภาพองค์ความรู้จะ
เกิดประโยชน์ในทางการนำไปกำหนดเป็นแผน
งานในการนำใช้ขั้นต่อไป ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ตรีชั้น. (2558). การดำเนินชีวิตโดยการพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการซึ่ง
ห้วมันตามพระราชดำริกรณีศึกษา: เกษตรกรบ้านหนองคอไก่ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี.
Veridian E-Journal, Silpakorn University, 8, 1114-1125.



- วชิรวัชร งามละม่อม. (2559). *ทฤษฎีการมีส่วนร่วม*. เข้าถึงได้จาก http://learningofpublic.blogspot.com/2016/02/blog-post_79.html
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). *ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ministry of Agriculture and Forestry. (2017, 26 November). Decree of Prime Minister of Laos No. 348/PM. *The standards of freedom from suffering and standards of development*.
- Ministry of Agriculture and Forestry. (2021). *Summary of the establishment of rural and cooperative development operations for the year 2021 and the direction of the plans for 2022*. Laos: Vientiane Capital, Laos.
- Natsupha, C. (2001). *The concept of community economy presented theoretically in different social contexts*. Bangkok: Amarin Printing & Publishing.
- Puangngam, K. (2007). *Thai local government*. Bangkok: Winyuchon Publication House.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.